

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419205707
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4419205707.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. B., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K. G., dieťa rodičov: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. K. Z. XXX, v konaní zastúpená: JUDr. Petra Hromádková, advokátka, so sídlom Štúrovo, Széchenyiho 6 a V. B., nar. X.X.XXXX, bytom Z. - E., P. X. G. XXX/X, v konaní zastúpený: JUDr. Ondrej Mészáros, advokát, so sídlom Želiezovce, Brezová 10, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12. novembra 2021 č. k. 11P/175/2019-216, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 12. novembra 2021 č. k. 11P/175/2019-216 (napadnutý rozsudok) I. zveril maloletú O. B. do osobnej starostlivosti matke od 11.11.2019 a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 100 eur mesačne od 11.11.2019, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky, II. určil, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia, III. zročné výživné na maloletú za obdobie od 11.11.2019 do 31.10.2021 vo výške 310,69 eura zaviazal otca platiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, od vykonateľnosti rozsudku, IV. návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zamietol, V. určil, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný týždeň v roku v sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti matky a každý nepárný týždeň v roku v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 12:00 hod. za prítomnosti matky, pričom tento styk bude v takomto režime prebiehať do 28.2.2022 a od tohto času je otec oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v roku v sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky a každý nepárný týždeň v roku v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky, VI. určil, že otec je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku v určenom čase maloletú matke v mieste bydliska odovzdať, VII. určil, že matka je povinná maloletú na tento styk pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ju otcovi odovzdať, VIII. určil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že matka sa návrhom podaným dňa 11.11.2019 domáhala úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu, žiadala zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 130 eur mesačne. Okrem toho žiadala upraviť styk otca s maloletým dieťaťom na každú sobotu v párnom týždni roka v čase od 14.00

hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky a každú nedeľu v nepárnom týždni roka v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. v prítomnosti matky. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. S otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od októbra XXXX, ani nemajú v úmysle obnoviť spolužitie. Maloletá má I. mesiace a je v plnej miere starostlivosťou a opaterou závislá od matky. Otec sa nepodieľa na starostlivosti o dcéru. Opustil spoločnú domácnosť koncom septembra XXXX. Matka uviedla, že otec od narodenia dcéry výrazne zmenil svoje správanie. Začal byť agresívny jednak voči matke a aj voči dieťaťu. Otec matku na dennom poriadku urážal, verbálne atakoval, ponižoval a osočoval. Opakovane sa stalo, že sa hrubo a necitlivo správal aj voči dcére. Otec mal XX.XX.XXXX dopravnú nehodu, za ktorú mu bol odobratý vodičský preukaz na obdobie päť rokov. Mal pozitívnu skúšku na alkohol a pozitívny test na prítomnosť iných psychotropných a návykových látok. Maloleté dieťa je v jej osobnej starostlivosti. Maloletá je zdravá. Matka býva v spoločnej domácnosti s rodičmi a maloletou v byte, ktorý patrí rodičom. Na bývanie im prispieva 40 eur mesačne. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, vlastní motorové vozidlo značky E., ktoré má 15 rokov. Nespláca žiadne úvery. Matka uviedla, že otec prispieva na maloleté dieťa rôzne sumy, 25 eur alebo 50 eur, aj 100 eur. Okrem výživného priniesol dieťaťu ovocie. Otec od 21.6.2020 až do 3.10.2020 neprišiel ani raz, predtým sa s dieťaťom stretol podľa toho ako mal náladu, raz alebo dvakrát za mesiac. S dieťaťom strávil 10 minút alebo niekedy aj dve hodiny. Vždy to bolo za prítomnosti matky. Od 11.10. začal otec chodiť na návštevy, dodržiaval každý termín a bolo to aj na dve hodiny aj dlhšie. Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že otec maloletej platil výživné v mesiaci august 2021 zaplatil 50 eur, v septembri 50 eur, v októbri zaplatil 50 eur a ešte 130 eur. Okrem výživného kúpil dieťaťu hračky, tiež plienky a krém. Otec prispieva nad rámec výživného sporadicky, nie je to pravidelne každý mesiac. Čo sa týka styku, otec v súčasnej dobe dodržiava úpravu podľa neodkladného opatrenia, v mesiaci október sa otec stretol s maloletou dvakrát, na jednu hodinu. Matka uviedla, že ani keď bolo nariadené neodkladné opatrenie, tak otec nedodržiaval tento styk, prišiel tak ako mal náladu. U psychologičky sa dohodli, že môže prísť aj v utorok aj v sobotu aj v nedeľu, čo fungovalo asi dva týždne, stalo sa, že aj neprišiel. Matka navrhla úpravu styku tak, ako to nariadil krajský súd, ale keď to otec nebude využívať, tak stačí každý druhý týždeň, vždy za jej prítomnosti. V sobotu poobede od 15.00 hod. do 17.00 hod., lebo dieťa spí do 14.30 hod. Uviedla, že nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, otec chodí sporadicky za maloletou, chcel spáchať dvakrát samovraždu a dieťa otca riadne nepozná.

3. Otec na pojednávaniach uviedol, že nesúhlasí so zverením dieťaťa matke a navrhol striedavú starostlivosť po jednom týždni. Výživné ponechal na rozhodnutí súdu, môže matke posielat' 50 eur alebo 100 eur mesačne. Otec uviedol, že v januári 2020 mu matka zakázala styk s maloletou, lebo sa na neho hnevla, potom to bolo podľa nálady matky. Snažil sa matke písať sms-ku každý deň, stretával sa s dieťaťom niekedy aj častejšie, podľa toho ako mu matka dovolila. Od júna do augusta bol v zahraničí. Keď sa vrátil, išiel za dcérou, matka ho však za tri minúty vyhodila, potom nebol celý mesiac a v októbri začal chodiť na stretnutia. Nestrávil tam dve hodiny, lebo matka mu nedovolila, len jednu hodinu, boli vonku. Matka dieťaťa s ním nekomunikuje. Býva sám v rodinnom dome, ktorý patrí jeho sestre. Náklady na bývanie platí on, 96,50 eura mesačne plyn, 104 eur mesačne elektrina, 12 eur mesačne voda, 104 eur mesačne internet, v čom je zahrnutý jeho mobil a aj matkin mobil. Nehnuteľný majetok otec nevlastní, vlastní motorové vozidlo značky B., ktorá má 23 rokov. Nespláca žiadne úvery ani pôžičky. Na maloleťu prispieval rôzne sumy každý mesiac. Okrem výživného zopárkrát dal maloletej 20 eur, kupoval hračky. Má priateľku, ale žije sám. Ak začne pracovať, priateľka sa k nemu nasťahuje a spoločne by zabezpečovali starostlivosť maloletej. Na poslednom pojednávaní otec uviedol, že nesúhlasí so zverením maloletej matke a navrhuje striedavú starostlivosť, vo frekvencii striedania po jednom týždni, od piatku do piatku. Otec je presvedčený, že maloleté dieťa u neho týždeň vydrží, pretože mal dieťa vo svojej starostlivosti na dve hodiny bez prítomnosti matky, čo bolo pred dvoma týždňami. S maloletou sa stretáva tak, ako má dovolené od matky. S dieťaťom má veľmi dobrý vzťah a chcel by striedavú starostlivosť, ale keď nie to, tak aspoň víkend, aby dieťa u neho prespalo. Na referáte sa dohodli, že sa bude stretávať s maloletou aj cez týždeň, fungovalo to asi dva týždne, hádali sa zakaždým keď tam bol a dcéra to musela počúvať. Nepozná denný režim dieťaťa. Bol práceneschopný, bol na SOS pomoci, kde poberal 300 eur mesačne, od XX.XX.XXXX do XX.X.XXXX. Od júla 2021 sa zamestnal v spoločnosti I. W. Y. R., ako S., ale po pár dňoch, od 2.8.2021 zostal práceneschopný a pobera nemocenské dávky až do súčasnej doby, mesačne vo výške 258 eur. Iný príjem nemá, pomáha mu jeho mama. Práceneschopný bude dlhšiu dobu, o tri mesiace má ísť na kontrolu a potom má mať ďalšiu operáciu. Má problémy s obličkami. Uviedol, že dieťaťu v septembri 2021 kúpil oblečenie aj topánky, čo stálo 27,73 eura a kozmetiku aj masť čo bolo tiež v septembri, za 19,17 eura. Platí na svoje ďalšie dieťa 100 eur mesačne, ale zatiaľ nie je zapísaný v rodnom liste dieťaťa ako otec.

4. Kolízna opatrovníčka uviedla, že z prednesu účastníkov konania je jednoznačné, že nedokázu v zásadných otázkach komunikovať, pokiaľ nedôjde ku kolízii vzťahov rodičov maloletého dieťaťa a konštruktívnej komunikácii akákoľvek úprava styku nebude v záujme maloletého dieťaťa, pretože dieťa vníma situácie počas realizácie styku. Vzhľadom na úplne odlišné výpovede rodičov dieťaťa, ako aj skutočnosť, že otec trvá na striedavej starostlivosti žiadala, aby boli rodičia poslaní na referát poradensko-psychologických služieb, aby rodičia si uvedomili, čo obnáša striedavá starostlivosť.

5. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od konca septembra XXXX. Starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/175/2019-11 zo dňa 18.11.2019 v spojitosti s Uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/19/2020-72, 5CoPno/1/2020 zo dňa 27.5.2020 súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté dieťa: O. B., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matke. Zároveň upravil styk otca s maloletým dieťaťom na každú sobotu v párnom týždni roka v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky a počas každej nedele v nepárnom týždni roka v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky s tým, že takto upravený rozsah styku bude prebiehať mimo trvalého bydliska matky. Matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť a otcovi tento umožniť. Otec je povinný za prítomnosti matky styk s maloletou v stanovených termínoch zrealizovať a po skončení styku odovzdať maloletú matke v mieste jej trvalého bydliska. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vedenému na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11P/175/2019. Zo správy z poradensko-psychologického procesu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. G. zo dňa 26.4.2021 mal súd preukázané, že vzájomná komunikácia rodičov je deštruktívna a bolo potrebné ju opakovane korigovať.

6. S poukazom na ustanovenia § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine súd prvej inštancie zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matke a zaviazal otca na platenie výživného vo výške 100 eur mesačne od 11.11.2019. Vychádzal zo zistených skutočností, že matka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok spolu s rodinnými prídavkami na jedno dieťa vo výške 395 eur mesačne. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec maloletého dieťaťa bol v roku XXXX živnostník až do X.XX.XXXX, kedy ukončil živnostenské podnikanie. Živnosť mal v oblasti informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly, výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu, dokončovanie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, prípravné práce k realizácii stavby. Od X.X.XXXX do XX.X.XXXX sa otec zamestnal v riadnom pracovnom pomere ako S. v V. K. Z. a jeho priemerný mesačný čistý príjem za obdobie od marca do júna 2020 bol 312,11 eura. Pracovný pomer ukončil dohodou. Potom sa otec zamestnal a pracoval v K. ako G., jeho príjem bol 1.350 eur mesačne. Túto prácu ukončil dohodou, pretože mal úraz. V auguste 2020 si obnovil živnosť a pracoval na živnosť ako G., jeho príjem bol 400 eur. Živnosť ukončil v novembri 2020 a zaevidoval sa v evidencii nezamestnaných, kedy poberal SOS dávku vo výške 300 eur mesačne. Túto dávku poberal v období od XX.XX.XXXX do XX.X.XXXX. V júli 2021 sa otec zamestnal v spoločnosti I. W..Y..R.. V súčasnej dobe je otec práceneschopný. Z rozhodnutia zo Sociálnej poisťovne pobočka J. zo dňa 2.9.2021 mal súd preukázané, že otec má nárok na nemocenské z nemocenského poistenia, pri dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej dňa XX.X.XXXX vo výške 8,620 eura za deň. Otec uviedol, že poberá nemocenské dávky vo výške 258 eur mesačne. Ďalej uviedol, že má ďalšie dieťa ale ešte nie je zapísaný v rodnom liste dieťaťa ako otec.

7. Zo správy z poradensko-psychologického procesu mal súd prvej inštancie preukázané, že rodičia nevedia spolu komunikovať, ich vzájomná komunikácia bola deštruktívna. Ani po nariadení neodkladného opatrenia otec nevyužíval úpravu styku s maloletým dieťaťom v plnom rozsahu. Na referáte poradensko-psychologických služieb sa rodičia dohodli na širšej úprave styku, ale ani táto sa riadne neuskutočňovala. Otec uviedol, že nepozná denný režim dieťaťa. Predstavy otca o striedavej osobnej starostlivosti nie sú reálne. O maloleté dieťa sa otec nikdy nestaral viac ako niekoľko hodín a aj to v prítomnosti matky. Maloleté dieťa je útleho veku a v tomto veku potrebuje mať pri sebe skôr matku ako otca, z hľadiska vývoja maloletej je to úplne prirodzený jav. Navyše komunikácia medzi rodičmi nie je taká kvalitná, aby bolo možné nariadiť striedavú osobnú starostlivosť. Nebolo by v prospech a v záujme maloletého dieťaťa, aby v súčasnej dobe, keď otca ani riadne nepozná a nie je na otca zvyknutá, strávila u otca nepretržite celý týždeň, tak ako to otec navrhoval. Súd prvej inštancie preto zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matke a zamietol návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej

starostlivosti. Zamietol aj ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania právneho zástupcu otca a kolíznej opatrovníčky, pretože rodičia už absolvovali konzultácie na referáte poradensko-psychologických služieb a ďalšie navrhnuté dokazovanie by len predĺžilo dĺžku sporu, ktorý už aj tak trvá dva roky. Je v záujme rodičov aj maloletého dieťaťa, aby rodičovské práva a povinnosti boli upravené a starostlivosť rodičov o dieťa bola zastabilizovaná.

8. Pri určení výšky výživného súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a tiež zo schopností a možností oboch rodičov. Podľa názoru súdu otec môže sumou 100 eur mesačne prispievať na výživu svojho maloletého dieťaťa, vzhľadom na svoje zárobkové možnosti a schopnosti. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú bežné, primerané veku. Maloleté dieťa začalo od septembra XXXX navštevovať materskú školu na pol dňa. Náklady na túto škôlku sú 15 eur mesačne, v čom je strava, bez obeda a školné. Za odôvodnené výdavky na maloleté dieťa súd považoval mesačné náklady na stravu 40 eur, mlieko 7 eur, oblečenie 40 eur, hygienické potreby 20 eur, plienky 35 eur, vlhčené obrúsky 10 eur, krém 39 eur. Celkové výdavky na maloleté dieťa sú približne 206 eur mesačne. Otec v priebehu konania bol živnostníkom, bol aj zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, ktorý ukončil dohodou, pracoval aj v zahraničí. Jeho zárobok bol rôznych, ale súd prvej inštancie mal preukázané, že otec je schopný sa zamestnať a zarobiť peniaze, aspoň minimálnu mzdu, ktorá je v súčasnej dobe vo výške 623 eur mesačne, z ktorej je schopný prispievať na výživu svojho dieťaťa vo výške 100 eur mesačne bez ohrozenia svojej výživy a svojej životnej úrovne. Otec mal úraz a je v súčasnej dobe práceneschopný, jeho príjem sú nemocenské dávky vo výške 258 eur mesačne. Tento stav je však len prechodného charakteru a po ukončení práceneschopnosti je v možnostiach a schopnostiach otca sa znovu zamestnať.

9. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že upravil rodičovské práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu od podania návrhu matky, teda 11.11.2019, keďže mal preukázané z výpovedí oboch rodičov, že otec doteraz finančne prispieval na výživu maloletého dieťaťa. V roku 2019 prispel 330 eur, v roku 2020 prispel 870 eur, v roku 2021 prispel 750 eur. Okrem toho kúpil dieťaťu v decembri 2020 krém za 12,07 eura, v júni 2021 kúpil plienky za 29,98 eura, v júli 2021 kúpil plienky a krém za 36,67 eura a v septembri 2021 kúpil krém za 13,69 eura. Matka uvedené nenamietala. Celkovo teda otec zaplatil na maloleté dieťa spolu s kúpou vecí sumu 2.089,31 eura. Určením výživného od 11.11.2019, teda vznikol otcovi nedoplatok na výživnom do 31.10.2021 vo výške 310,69 eura (24 mesiacov x 100 eur mínus 2.089,31 eura, čo otec zaplatil). Nedoplatok na výživnom povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, pretože súčasný príjem otca ani jeho majetkové pomery, podľa názoru súdu, neumožňujú otcovi zročné výživné zaplatiť naraz.

10. Keďže otec doteraz nemal pravidelný kontakt s dcérou, súd prvej inštancie upravil styk otca s dcérou za prítomnosti matky na určitý čas. Po uplynutí tohto času, upravil styk otca bez prítomnosti matky. Ak styk otca bude pravidelne realizovaný, môžu sa rodičia dohodnúť aj na širšej úprave styku ako je uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

12. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie otec, žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že spoločnú domácnosť neopustil z vlastnej vôle, ale preto, že matka navrhovateľky ho jedného dňa o 4,00 ráno vyhodila z bytového domu, v ktorom bývajú spolu s manželom a kde býval aj on spolu s matkou maloletej a maloletou O.. Správanie matky navrhovateľky zapríčinilo, že sa narušili ich vzťahy s matkou maloletej, a že správanie matky maloletej voči nemu sa zmenilo. Poprel, že by k matke maloletej alebo k maloletej bol agresívny, ale matka maloletej sa správala tak, aby ho provokovala. Poprel, že by dopravnú nehodu spôsobil pod vplyvom alkoholu a že by mu bol odobratý vodičský preukaz na 5 rokov. Uviedol, že mu do cesty vybehla zver a aby zabránil stretu, zišiel s autom z vozovky, nikomu sa nič nestalo. Odtiaľ ho odviezol vodič iného vozidla k matke maloletej, kde chcel prespať, ale ho vyhodili. Po tom strese a smútku, že si rozbil auto, išiel do pohostinstva a vypil alkoholické nápoje. Ďalej uviedol, že matka maloletej mu od počiatku bráni stretnúť sa s dcérou. Do domu ho nepustí, stalo sa, že hodinu čakal vonku, kým vyšla s maloletou von a ukázala mu ju na krátku chvíľku. Stalo sa, že mu zrušila telefonát a potom nedvíhala. Poprel, že by sa jej vyhrážal, že jej maloletú zoberie a že ju zničí. Poukázal na to, že uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.05.2020 č. k. 5CoP/19/2020-72 bol upravený jeho styk s maloletou dcérou, avšak matka toto uznesenie nerešpektovala, nebolo mu umožnené stráviť s

maloletou čas vymedzený uznesením, matka vyvolávala konflikty vedúce k hádkke, ktoré mali negatívny dopad a bránili mu pokojne sa venovať iba maloletej dcére. Poslednú dobu, keď sa mu podarilo byť s maloletou viac, tak táto sa tešila jeho prítomnosti, zvykla i plakať, keď odchádzal. Otec vytkol, že maloletá napriek tomu, že XX.XX.XXXX dovŕšila P. roky, i po tejto dobe stále mala cumeľ, používala plienky, neboli jej čítané rozprávky, jej vývoj po duševnej stránke nie je zodpovedajúci jej veku, má slabú slovnú zásobu. Z toho vyplýva, že napriek tomu, že matka maloletej nepracuje, nevenuje sa dostatočne maloletej. Matka ho neinformuje o dôležitých veciach týkajúcich sa maloletej. Vytkol súdu prvej inštancie, že zamietol jeho návrh na doplnenie dokazovania pribratím detského psychológa a návrh kolízneho opatrovníka na vyžiadanie správy z materskej škôlky ohľadne maloletej. Týmto postupom podľa jeho názoru mu znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal aj nesprávne vyhodnotenie zárobkových možností a schopností oboch rodičov, najmä jeho pokles zárobku, ktorý bol zapríčinený zhoršením jeho zdravotného stavu, ktorý si vyžadoval aj operačné zákroky a dlhodobú práceneschopnosť. Pribudla mu dňa XX.X.XXXX vyživovacia povinnosť k maloletemu P., i keď z objektívnych dôvodov nebol vykonaný zápis v rodnom liste a prispieva na jeho výživu sumou 50 eur. K úprave styku uviedol, že styk určený súdom prvej inštancie nie je primeraný a postačujúci k prehĺbeniu vzájomnej citovej spolupatričnosti a nie je v prospech dieťaťa. Ulica nie je vhodným prostredím.

13. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej O., žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K tvrdeniam otca v odvolaní uviedla, že ona požiadala otca, aby odišiel, pretože sa v to ráno vážne pohádali, otec kričal a bol agresívny. V deň jeho dopravnej nehody jej poslal sms správu, že je opitý a ide za ňou autom. Následne spôsobil dopravnú nehodu. Nie je pravdou, že by otcovi bránila stretávať sa s maloletou, vždy keď prišiel, mohol ju vidieť a tráviť s ňou čas. Nezáujem bol skôr z jeho strany. V decembri 2019 prišiel a potom celý nasledujúci mesiac sa ani len neozval. Po rozhodnutí súdu, ktorým bol neodkladným opatrením upravený styk otca s maloletou dcérou, otec v čase od 21.06.2020 do 03.10.2020 neprišiel dcéru navštíviť ani jedenkrát. Neprišiel ani keď oslavovala narodeniny. Potom začal chodiť pravidelne, v marci 2021 sa dohodli na rozšírenom styku nad rámec neodkladného opatrenia tak, že otec bude maloleťu navštevovať každý víkend v sobotu a v nedeľu na dve hodiny a počas týždňa dva dni. Asi dva mesiace sa táto dohoda realizovala, potom otec znovu prestal dcéru navštevovať. V júni a v júli 2021 neprišiel vôbec, potom prišiel XX.XX.XXXX a odvtedy opäť niekoľko mesiacov prišiel za dcérou len dvakrát. Po pojednávaní, ktoré bolo 14.09.2021 a na ktoré sa otec nedostavil, prišiel za dcérou 25.9., 03.10. a 18.10.2021, vždy bol s ňou približne hodinu. V novembri 2021 otec za maloletou neprišiel vôbec. V decembri mal mať otec stretnutie s maloletou štyrikrát (4., 12., 18., 26.), prišiel iba dvakrát (12., 18.), v januári 2022 nevyužil stretnutie 1.1. Z toho je zrejmé, že otec nevyužíva ani styk s dieťaťom podľa súdneho rozhodnutia, neprejavuje opravdivý záujem, chodí len sporadicky, nepravidelne, preto si maloletá nevytvorila hlbší citový vzťah k otcovi. Uviedla, že maloletá pri odchode otca nikdy neplakala. Matka ďalej uviedla, že do Z. sa nemohla ani presťahovať, lebo otec v tom čase už mal novú známosť. Podľa jej informácií otec už s priateľkou nežije a na ich spoločné dieťa prispieva sumou 100 eur. Poprela, že by sa maloletej dostatočne nevenovala. Poukázala na to, že každé dieťa sa vyvíja individuálne, je normálne, že niektoré deti začnú rozprávať skôr, niektoré neskôr. Maloletá O. v ničom nezaostáva, ak by tomu tak bolo, pediater by ju na to upozornil. Tiež nie je pravdou, že by otca neinformovala ohľadne maloletej, pri stretnutí mu povedala, že ju chce zapísať do škôlky, kde aj chodila, v súčasnosti už do škôlky nechodí. Návrh otca na pribratie znalca považuje za účelovú snahu o predĺžovanie súdneho konania. Poukázala na to, že otec posielal výživné v sume 35 eur, jeho matka posledné mesiace posielala sumu 50 eur, pričom ako odosielateľa uvedie otca maloletej. Ona je stále na rodičovskej dovolenke s príjmom 395 eur a výdavky na maloleťu zvláda iba s pomocou jej rodičov. Podľa jej názoru sa otec svojou práceneschopnosťou vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti v adekvátnej výške. Ide o mladého ani nie XX ročného muža, ktorý netrpí takou vážnou diagnózou, ktorá by mu neumožňovala riadne sa zaradiť do pracovného procesu.

14. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdiť. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie dostatočne zaoberal otázkou vytvorenia stáleho a stabilného výchovného prostredia pre maloleťu O., podporovania a upevňovania citových väzieb k oboch rodičom, ako i schopnosťou oboch rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa. Súd prvej inštancie konštatoval, že komunikácia medzi rodičmi nie je taká kvalitná, aby súd mohol nariadiť striedavú osobnú starostlivosť. Výživné v sume 100 eur mesačne je primerané veku a odôvodneným potrebám maloletej bez ohrozenia výživy a životnej úrovne otca.

15. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v danom prípade stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože urobil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ním citovanými ustanoveniami Zákona o rodine. Obmedzuje sa len na konštatovanie správnosti napadnutého rozsudku, vrátane výroku o trovách konania, a na dôvažok dodáva nasledovné:

16. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

18. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

21. Rodičovské práva sú zakotvené v § 28 Zákona o rodine, pričom štandardom pri schopnosti oboch rodičov a záujme aspoň jedného z nich je striedavá starostlivosť, len vo výnimočných prípadoch nie a túto výnimočnosť a dôvod pre nemožnosť striedavej starostlivosti súdy skúmajú. V zmysle zákona o rodine obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa, pokiaľ nie je preukázaný opak. Rodičovská spôsobilosť vznikla zo zákona - narodením dieťaťa, a to bez znaleckých posudkov a bez osobitných posudzovaní vzťahu dieťaťa k obidvom rodičom, citovým väzbám, vývinovým potrebám, stabilite výchovného prostredia. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov a umožňuje zachovať dieťaťu aspoň rekonštruovanú rodinu, keď už došlo k rozchodu alebo rozvoze rodičov. Striedavá starostlivosť je alternatívou, ktorá deťom pomáha prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov. Takýmto riešením sa z ich života nevytráti významnejším spôsobom ani jeden z rodičov, ktorí svojou rolou najvýznamnejším spôsobom determinujú ich budúcu partnerskú, rodičovskú a obecnú ľudskú prosperitu. Čím lepšie sa dieťa bude cítiť u jedného aj druhého rodiča, čím viac lásky v podobe láskavého, nemanipulatívneho, nekonfrontačného prístupu si bude môcť zažiť, tým menej bude poškodené nepochybne náročnou situáciou v podobe zmenenej rodinnej konštelácie. Pri striedavej starostlivosti ide o to, že aj keď dieťa prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako obidvoch rodičov, je to forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten dobrý, selektovať, cenúrovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia musia spolu komunikovať, mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa, alebo si vytvoria takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa doliehať. Základným mementom pre každého z rodičov by mala byť skutočnosť, že snahou predostierať dieťaťu problematický, negatívny obraz toho druhého sa aktívne podpisujú na jeho nielen súčasných, ale aj

budúcich problémoch. V prvom rade tým ubližujú dieťaťu. Rodičia musia vidieť v prvom rade záujmy, túžby dieťaťa, dieťa nemôže slúžiť ako nástroj k tomu, aby dosiahli svoje ciele. Tam kde ide o skutočný záujem rodičov o dieťa, nestáva sa dieťa nástrojom rodičov na vybavovanie si účtov medzi sebou. Zachovanie obidvoch rodičov je pre dieťa prospešnejšie.

22. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. 11. 1989, ktorý v článku 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodárnymi orgánmi. Článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

23. Odvolací súd sa okrem iného stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Pri rozhodovaní súdu o striedavej osobnej starostlivosti je prioritným, ako už bolo uvedené vyššie, záujem maloletého dieťaťa, a teda aj keď sú formálne splnené predpoklady striedavej osobnej starostlivosti, súd môže od takejto formy starostlivosti upustiť, pokiaľ by mal za preukázané, že zverenie do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, je pre maloleté dieťa vhodnejším. V predmetnom konaní súd prvej inštancie nevzhliadol striedavú osobnú starostlivosť v záujme maloletého dieťaťa, predovšetkým z dôvodu problematickej konfliktnnej a nevráživej komunikácie rodičov dieťaťa. V súčasnosti sú okolnosti ohľadne komunikácie a správania rodičov ohľadne stretávania otca s maloletou dcérou tak problematické, že striedavá osobná starostlivosť sa nejaví byť aktuálnym optimálnym riešením, dieťa je vystavené stresujúcim situáciám. Vzájomná komunikácia rodičov je nevyhnutná, pretože maloleté dieťa nemožno len tak mechanicky odovzdávať. Na fungovanie striedavej osobnej starostlivosti je základnou podmienkou adekvátna bezkonfliktná komunikácia medzi rodičmi. Medzi rodičmi maloletého dieťaťa však nielenže absentuje správna komunikácia, ale dokonca tá je v tak hraničnom deštruktívnom štádiu, že striedavá osobná starostlivosť by bola absolútne nefunkčná, čo by malo negatívny dopad na psychické zdravie maloletého dieťaťa. Otec nemá s maloletou vytvorenú dostatočne pevnú citovú väzbu, keďže sa s ňou nestretáva pravidelne a v dostatočnom rozsahu, nepozná ani jej denný režim, preto v súčasnosti ani z tohto dôvodu nie je vhodná striedavá starostlivosť. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie rozhodol správne, keď maloletú O. zveril do starostlivosti matky.

24. Pokiaľ ide o výživné odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie. Otec v odvolaní neuviedol žiadne podrobnejšie odvolacie dôvody ohľadne výživného, iba namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil zárobkové možnosti. Túto svoju námietku bližšie nešpecifikoval.

25. Taktiež ohľadne úpravy styku otec bližšie nešpecifikoval odvolací dôvod, iba uviedol, že súdom prvej inštancie upravený styk s maloletou je nedostatočný. K tomu odvolací súd dodáva, že úprava styku tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, ktorá musí byť v záujme maloletého dieťaťa. Súd je povinný pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa. Odvolací súd sa stotožňuje s rozsahom úpravy styku otca s maloletou dcérou určeným súdom prvej inštancie, v danej situácii je tým najlepším riešením, keďže je v záujme dieťaťa, aby sa postupne upevňovali citové väzby na otca, samozrejme za situácie, že otec bude pravidelne využívať súdom upravený rozsah styku s maloletou.

26. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd vzhliadol rozsudok súdu prvej inštancie za správny, preto ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).